

Lanke noget videre, som jeg sagde laa til Grund for den første Snekastningslov, nemlig, at det er en overordentlig Naturbegivenhed, som indtræffer, og at man derfor kan fordrø noget Andet i saadanne Tilfælde, end der ellers kan fordrø ved Naturalarbejde eller Kommunalarbejde i Almindelighed. Der falder mig da den Tanke ind, at man gjerne kunde paalægge Kommunerne, hver for sit Vedkommende at rydde de kommunale Veie eller Dvælene, som de kaldes, men i Betragtning af, at der er nogen Lighed imellem overordentlig stærke Snefald og Sandflugt, forekommer det mig, der kunde være Grund til for Landeveienes Vedkommende at følge nogle af de Regler, der gjælder i de Egne, som ere mest plagede med Sandflugt, saaledes at altsaa Udgiften ved Snekastningen blev fordelt dels paa Sognekommunerne, dels paa Amtskommunen og dels paa Staten. Landeveiene ere jo et Kommunitationsmiddel for det hele Land, især for Reisende, og naar man nu vil gaa over til at bestemme, at alt Arbeidet skal betales, forekommer det mig derfor rigtigt, at man fordeler Udgiften paa den af mig nævnte Maade. Svorets Fordelingen skulde ikke, skal jeg ikke nærmere omtale. Den Ret, som man før havde til i visse Tilfælde at kunne lene Folk til at udføre Snekastningsarbeidet paa Postrouterne, saaledes at Staten ydede et vist Tilskud, skal jo nu bortfalde, men jeg tror virkelig, at der laa noget Sundt og Godt i den Tanke, at Staten i overordentlige Tilfælde skulde træde til med sit Bidrag, og jeg skal derfor henstille denne Tanke til den høitærede Ministers og det eventuelle Udvalgs Overveielse. Med Hensyn til det øvrige kommunale Pligtarbejde skal jeg ikke her udtale mig bestemt. Jeg indrømmer, at der ligger en smuk Tanke til Grund for, at det skal betales, for derved at ligeliggjøre Byrden saa meget som muligt, men paa den anden Side kan det heller ikke negtes, at en stor Del af Kommunens Beboere derved slippe aldeles fri for de dem hidtil paahvilende Gangdage, dette gjælder navnlig i de Kommuner, hvor man i det Hele er saa human ikke at ligne paa Maasfjeld og da især ikke paa den tjenende Klasse. Skjøndt jeg ikke har saa meget at indvende imod, at Arbeidet bliver betalt, tror jeg dog nok, at man godt kunde sige til Kommunerne: Bl indrette en Kjørjelsliste efter de og de Regler, og vi kunne fordrø baade Kjørjeler og Gangdagsarbejde udførte efter disse Regler; men, hvis enten Sogneraadet eller $\frac{2}{3}$ af Kommunens Beboere ere enige derom, skal det være Overtilladt at udføre Arbeidet in natura uden Betaling. Naar der ikke er Tale om Andet end saa-

danne Kjørjeler og saadant Arbejde, som kun angaar selve Kommunen, forekommer det mig, at denne ogsaa kunde raade for, om det skal være betalt Arbejde eller ikke. Noget Andet er det, hvor der er Tale om de tidligere saakaldte kongelige Tjenesteretter og Amtstæiser. I saa Tilfælde er det naturligt, at Arbeidet maa betales, men dette maa da ogsaa blive enten Amtskommunens eller Statens Sag. Det var kun disse Bemærkninger, jeg fandt mig opfordret til at fremsføre.

Ivermøes: Jeg har kun bedt om Ordet for en kort Bemærkning, der er fremtaldt ved en Utring af det ærede Medlem lige overfor (S. Larsen) angaaende de i Lovforslaget omhandlede Pligtjørjeler for Militæretaten. Det er ganske sikkert, og vi ere aldeles ikke uvidende derom, at der i Befolkningen ikke er nogen stor Kjørjeligbed til Pligtjørjeler, og jeg tror, jeg kan sige, at Føllessen er gjensidig, og at de Militære ikke ønske Noget hellere end at kunne undvære disse Kjørjeler og faae dem besjergede paa anden Maade. Det vilde i enhver Henseende være at foretrække, baade fordi Bogueres Konstruktion ofte ikke passe til det, der skal transporteres, og fordi man undertiden maa forcere Kjørjelen. Noget, der ikke slider saameget paa Heste, der ere vant dertil, som paa Heste, der ikke hende til saadan Kjørjel. Der kunde anføres endnu andre Grunde, og de Herrer ville jo ogsaa vide, at der allerede i lang Tid har gjort sig Bestræbelser gjældende hos Ministeriet for saa meget som muligt at komme bort fra Pligtjørjelerne. Det vil saaledes ikke være dem ubekendt, at det ligefrem er paabudt at lene Befordring i de fleste Tilfælde, hvor man tidligere fordrøede Kjørjel, og at der kun medgives Befordringspas til Anvendelse i saadanne Tilfælde, hvor man ikke paa anden Maade kan komme afsted. Ganske vist kunde man ogsaa ved Transporterne fra Leiven til Garnisonsstederne og omvendt hjælpe sig paa den Maade, at man udrustede Afdelingerne med Træn; men de Herrer vilde let se, hvilke overordentlige Omkostninger dette vilde medføre, og det er naturligvis ogsaa Grunden til, at man ikke gjør det. Det ærede Medlem anførte en, som jeg indrømmer, meget morsom Historie om, paa hvilken Maade man havde transporteret en Afdelings Bagage, jeg antager fra Leiven til Garnisonsstedet eller omvendt. For det første veed jeg nu ikke, hvem der har været Skyld i det Passerede. Efter de gjældende Bestemmelser skal man, naar der er Tid dertil, og det antager jeg, der har været i det Til-